

Waardeoverdracht voor de directeur-groootaandeelhouder.
**Advies met een verzekeraar
belang.**

Door: drs Jack
Borremans en
drs Ramona van Wijk-
van der Schoot van B&B
Pensioenconsultants

De komst van de Pensioenwet op 1 januari 2007 als opvolger van de Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) heeft ook voor de Directeur-groootaandeelhouder (DGA) gevolgen. Tot nu toe 'lifte' de DGA mee op een aantal bepalingen uit de PSW die voornamelijk tot doel hadden de pensioenrechten van de DGA en zijn nabestaanden te beschermen. Volgens het wetsvoorstel zal de DGA zijn positie in de Pensioenwet verliezen. In dit artikel willen we stilstaan bij het fiscale optimalisatie instrument 'waardeoverdracht voor de DGA' dat hierdoor vanaf 1 januari 2007 niet meer mogelijk is en geven we aan de hand van een uitgewerkt voorbeeld aan hoe dit jaar nog pro-actief te adviseren. Allereerst zullen we kort, de DGA en de wettelijke basis waarop waardeoverdracht rust, bespreken.

Wie is DGA?

De DGA wordt in de PSW gedefinieerd als een werknemer die direct of indirect aandelen bezit die ten minste 10% van het geplaatste kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen¹.

In de PSW is de DGA uitgezonderd van de plicht om zijn pensioen bij een toegestane verzekeraar onder te brengen en mag hij zijn pensioen in eigen beheer houden. Deze uitzondering is echter uitsluitend van toepassing indien de betreffende werknemer schriftelijk akkoord gaat en de toezegging voldoet aan de door de minister vastgelegde aanvullende voorwaarden².

Er zijn ongeveer 160.000 DGA's. Daarvan voert ongeveer 65% zijn toezegging geheel of gedeeltelijk in eigen beheer uit, heeft 25% niets geregeld en heeft

maar een zeer klein gedeelte het pensioen 'volledig' verzekerd. Ondanks het onderscheid dat de fiscale wetgever sinds 1 juni 1999 maakt tussen verzekeren en eigen beheer heeft er geen massale trek plaatsgevonden naar professionele levensverzekeraars³. Blijkbaar biedt de keuzemogelijkheid de DGA andere voordelen dan een hoger pensioen.

Wat is waardeoverdracht?

Waardeoverdracht is het overdragen van pensioenkapitaal uit de pensioenregeling van een vorig dienstverband naar de pensioenregeling van het

1. Artikel 2 lid 3 onderdeel c Pensioen- en Spaarfondsenwet
2. Regelen van voorwaarden van toezeggingen aan direct en indirect grootaandeelhouders d.d. 25 december 1994, laatstelijk gewijzigd d.d. 11 december 2000.
3. Artikel 18 h Wet LB j.c. Artikel 10c Uitvoeringsbesluit LB

huidige dienstverband. De overdracht van het pensioenkapitaal houdt in dat dienstjaren doorgebracht bij de vorige werkgever deel uitmaken van de pensioenregeling in eigen beheer door fictieve dienstjaren toe te voegen aan deze huidige regeling. Voor werknemers-niet DGA's is er een wettelijk recht op waardeoverdracht⁴. Met dit recht op waardeoverdracht heeft de wetgever in 1994 beoogd pensioenbreuken te verkleinen. In de Wet op de Loonbelasting is vastgelegd dat de overdracht van pensioenkapitaal naar een andere uitvoerder gezien wordt als afkoop⁵. Afkoop van pensioenaanspraken wordt normaal gesproken aangemerkt als loon uit een vroegere dienstbetrekking. De waarde van de aanspraak wordt vervolgens progressief belast⁶ en er is revisierente⁷ verschuldigd. Dit is echter niet van toepassing als de overnemende uitvoerder een toegestane pensioenverzekeraar⁸ is en de overgang niet in strijd is met de artikelen inzake waardeoverdracht in de PSW⁹. Voor waardeoverdracht door een DGA is het daarom van belang dat een PSW-polis onderdeel uitmaakt van de volledige pensioentoezegging¹⁰, zodat de pensioenaanspraken onder de beschermende werking van de PSW blijven vallen. Na invoering van de Pensioenwet kan de DGA geen pensioenpolis meer afsluiten die valt onder de Pensioenwet. De DGA kan dan niet langer pensioenaanspraken die zijn opgebouwd tijdens een vorig dienstverband veilig stellen met een pensioenpolis die valt onder de beschermende werking van de Pensioenwet. Waarschijnlijk is waardeoverdracht voor de DGA geen toegestane vorm van afkoop meer gezien de artikelen betreffende waardeoverdracht in de Pensioenwet. Immers de DGA is uit de Pensioenwet geschreven!

Inkoop van dienstjaren.

In de dagelijkse praktijk worden 'inkoop van dienstjaren' en 'waardeoverdracht' nog wel eens door elkaar heen gebruikt. Het zijn echter verschillende grootheden die uiteindelijk beide resulteren in een hoger pensioen voor de DGA, maar ze zijn toepasbaar in verschillende situaties. Inkoop van dienstjaren is het inkopen van *ontbrekende* dienstjaren¹¹. Bij het inkopen van dienstjaren vóór 8 juli 1994 wordt rekening gehouden met de contante waarde van de opgebouwde pensioenaanspraken zonder dat deze aanspraken onderdeel gaan uitmaken van de pen-

sioenregeling in eigen beheer. Inkoop van ontbrekende dienstjaren dóór en na waardeoverdracht is, in tegenstelling tot inkoop van dienstjaren zonder waardeoverdracht, *niet* beperkt tot jaren voor 8 juli 1994 maar geldt voor iedereen die pensioenaanspraken heeft opgebouwd, ook na 8 juli 1994. Hierbij maken de oude pensioenaanspraken wel onderdeel uit van de pensioenregeling in eigen beheer.

Het effect van waardeoverdracht.

Sec door waardeoverdracht vindt er geen verhoging van de pensioenaanspraken plaats; het is slechts de overheveling van pensioenaanspraken van de ene uitvoerder naar een andere. Het interessante aan waardeoverdracht is dat ná de waardeoverdracht de aanspraken worden vertaald in dienstjaren bij de eigen BV. Deze extra dienstjaren leiden in aanvang niet tot extra lasten. Echter na waardeoverdracht leiden toekomstige salarisstijgingen tot een toename van de backserviceaanspraak van de DGA. Immers, de verkregen fictieve dienstjaren gaan meetellen voor de bepaling van de pensioenaanspraken¹². Indien er door de waardeoverdracht voor de pensioenopbouw minder dienstjaren worden verkregen bij de BV dan doorgebracht bij de oude werkgever, kan het verschil door de BV worden aangevuld door *inkoop van dienstjaren*¹³. Dit is meestal het geval bij een DGA. Indien het overgedragen pensioenkapitaal echter afkomstig is uit een beschikbare-premie-

4. Artikel 52b Pensioen- en Spaarfondsenwet.
5. Artikel 19b lid 2 Wet op de Loonbelasting 1964.
6. Artikel 19b lid 1 Wet op de Loonbelasting 1964.
7. Artikel 50i Algemene Wet inzake rijksbelastingen.
8. in artikel 19a lid 1 wet Loonbelasting en artikel 2 lid 4 Pensioen- en spaarfondsenwet is vastgelegd wat toegestane verzekeraars zijn.
9. In artikel 52, 52a 52b en 52 ba Pensioen- en Spaarfondsenwet zijn de vrijwillige en verplichte mogelijkheden tot waardeoverdracht vastgelegd.
10. Dit wordt ook wel de 'schil-constructie' genoemd. De toezegging wordt in eigen beheer gehouden maar een onbepaald deel van de toezegging wordt verzekerd door middel van een PSW-polis. Eigen beheer wordt zo een schil rondom de PSW-polis(-sen).
11. Artikel 10a lid 2 uitvoeringsbesluit LB. Onder voorwaarden is het toegestaan om pensioentekorten, opgelopen in dienstjaren voor 8 juli 1994 (kortweg ontbrekende dienstjaren) in te kopen.
12. Ruim 90% van de DGA's met een eigen pensioen in eigen beheer kiest voor een eindloonregeling.
13. Resolutie d.d. 5 november 2004, nr. CPP2004/1657M. Loonbelasting. Inkoop van pensioen in een eindloonregeling.

regeling mag er geen compensatie plaatsvinden van eventueel onderrendement¹⁴. De inkoop van dienstjaren leidt op het moment van inkoop tot extra lasten. Daarnaast leiden toekomstige salarisstijgin-

gen tot een hogere backserviceaanspraak als ook deze dienstjaren gaan meetellen voor de bepaling van de pensioenaanspraken.

Een voorbeeld

Jeroen Stevens, 33 jaar, is IT-specialist. Jeroen is per 1 januari 2003 begonnen bij zijn eigen BV. Daarvoor was hij in loondienst werkzaam bij een bedrijf waar hij op 22-jarige leeftijd begon. Vanaf zijn 25ste heeft hij bij dit bedrijf gedurende een periode van vijf jaar pensioen opgebouwd. Hij heeft per jaar € 400,- aan pensioenrechten opgebouwd, zodat bij einde dienstbetrekking het opgebouwde recht volgens zijn pensioenopgave € 2.000 bedroeg. De overdrachtswaarde van deze pensioenaanspraak in 2006 bedraagt € 6.500,-.

De BV van Jeroen heeft hem per 1 januari 2006 een pensioen toegekend dat in eigen beheer wordt uitgevoerd. De pensioengrondslag bedraagt € 50.000,- en op basis van het opbouwpercentage van 2% is de jaarlijkse pensioenaangroei dus € 1.000,-. De pensioenleeftijd is 65 jaar. De contante waarde van één dienstjaar bedraagt € 3.250,-.

Jeroen besluit om een klein gedeelte van zijn pensioen te verzekeren en dient een verzoek tot waardeoverdracht in bij de oude uitvoerder. Dit wordt na een half jaar gerealiseerd. Voor de pensioenopbouw bij de eigen BV levert dit twee extra dienstjaren op. De doorgebrachte diensttijd bij de vorige werkgever was acht jaar.

Er is dus na de waardeoverdracht nog een tekort van zes jaar. Dit tekort kan in eigen beheer worden ingekocht. Na waardeoverdracht en de inkoop van ontbrekende dienstjaren bedraagt de extra diensttijd bij de BV, 8 jaar onder inbouw van het premievrije recht opgebouwd bij zijn vorige werkgever. Uitgaande van de inkoop van 1 dienstjaar per te werken jaar zal in 2011 de inkoop volledig gerealiseerd zijn. Indien we echter rekening houden met de reeds doorgebrachte diensttijd van 4 jaar kan er 4 jaar ingekocht worden in 2006. Vervolgens kan er 1 dienstjaar per te werken jaar worden ingekocht. De volledige inkoop zal dan al in 2008 gerealiseerd zijn. Dit leidt ertoe dat eerder rekening kan worden gehouden met de in te kopen dienstjaren. Vanaf 2011 is er echter geen verschil meer tussen beide methodes. Onderstaand hebben we beide methodes doorgerekend.

Doorrekening waardeoverdracht gevolgd door de inkoop van ontbrekende dienstjaren

jaar	salaris	pensioenverplichting zonder waardeoverdracht	pensioenverplichting met waardeoverdracht gevolgd door inkoop van dienstjaren	
			Inkoop op basis van 1 jaar per te werken jaar	Inkoop op basis van de verstrekten diensttijd
2006	66.901	13.000	22.750	32.000
2007	68.901	18.000	32.000	42.000
2008	70.901	23.000	42.000	53.000
2009	72.901	29.000	53.000	62.000
2010	74.901	35.000	66.000	71.000
2011	76.901	45.000	81.000	81.000
2021	96.901	183.000	260.000	260.000
2031	116.901	547.000	698.000	698.000
2038	130.901	1.126.000	1.376.000	1.376.000

Opmerking: De berekende pensioenverplichting dient te worden verminderd met de waarde van de verzekering op berekeningsdatum.

Totaal op te bouwen ouderdomspensioen

- zonder waardeoverdracht gevolgd door inkoop van ontbrekende dienstjaren	82.000,-
- met waardeoverdracht gevolgd door inkoop van ontbrekende dienstjaren	100.000,-

14. Van onderrendement is sprake als de overdrachtswaarde lager is dan de waarde die zou zijn bereikt indien de spaarpremie belegd zou zijn met een rendement van 4% vermeerderd met de inflatiepercentages van de desbetreffende jaren (CBS consumentenindexcijfer voor alle huishoudingen). indien er sprake is van onderrendement is het aantal in te kopen dienstjaren gelijk aan het werkelijke aantal dienstjaren verminderd met de fictieve dienstjaren die verkregen hadden kunnen worden op basis van de overdrachtswaarde zonder onderrendement. Een in de praktijk vrijwel onuitvoerbare bepaling.

Zakelijkheid en zuiverheid van inkoop van dienstjaren na waardeoverdracht

Waardeoverdracht gevolgd door inkoop van dienstjaren is voor de loonbelasting volstrekt zuiver als deze wordt uitgevoerd conform de door het Ministerie van Financiën goedgekeurde werkwijze¹⁵. Bij de inkoop van dienstjaren behoudt de fiscus zich het recht voor om de zakelijkheid voor de vennootschapsbelasting van de inkoop te beoordelen. Indien de inkoop beperkt blijft tot de inkoop van 1 dienstjaar per te werken jaar is het beleid van de fiscus dat de zakelijkheid niet ter discussie wordt gesteld¹⁶. Een andere inkoopmethodiek staat ook beschreven in het voorbeeld. Aangezien op het gebied van de zakelijkheid van de inkoop van dienstjaren geen jurisprudentie is en dit niet het officiële beleid van de fiscus is, kan deze inkoopssystematiek discussie met de fiscus opleveren.

Afsluiting

Waardeoverdracht voor een DGA is een interessant adviesproduct dat in 2006 maximaal onder de aandacht van de DGA zou moeten worden gebracht. Met de komst van de Pensioenwet is deze optimalisatie niet meer mogelijk.

Zolang de DGA de keuze heeft om zijn pensioen ofwel onder te brengen bij een levensverzekeraar ofwel in 'eigen beheer' te houden zal hij in de meeste gevallen kiezen voor 'eigen beheer'. Het in eigen hand houden van het pensioen is een uitdaging voor een ondernemer die hem raakt in zijn ondernemerskarakter. Om deze uitdaging op een goede manier aan te gaan dient de DGA – en zijn adviseur – zich ervan bewust te zijn dat pensioen niet alleen een fiscale aftrekpost is, maar een drie-eenheid van fiscale optimalisatie, risicominimalisatie en rendementsmaximalisatie. Het pensioen van de DGA vraagt om een pensioenregisseur die hierbij een spilfunctie vervult. De pensioenadviseur kan deze taak vervullen als er voldoende vertrouwen is tussen alle partijen dat hij in staat is de belangen van de DGA optimaal te behartigen. Zet het pensioen van de DGA bij uw relaties daarom neer als een adviesproduct met verzekerbare elementen en niet als een verzekeringsproduct.

Drs Jack Borremans en drs Ramona van Wijk – van der Schoot zijn werkzaam voor B&B Pensioenconsultants te Soest, gespecialiseerd in fiscale, juridische, actuariële en verzekeringstechnische pensioenadvisering aan ondernemers. Hierbinnen ligt het specialisme van de schrijvers van dit artikel op DGA-pensioenen in eigen beheer.

Eenmalig aanbod

Zwitserleven stelt de pensioenadviseur een toolkit ter beschikking. Deze bestaat uit: een uitgebreid memo waarin op een heldere wijze de systematiek van waardeoverdracht wordt uitgelegd, een stappenplan voor waardeoverdracht, een inventarisatieformulier voor correcte begeleiding en een mailingbrief gericht aan de DGA en/of de zakelijk adviseur (accountant/belastingadviseur). Deze toolkit kunt u opvragen bij Lindy Horstman of Andrea List, telefoonnummer 020 - 347 83 51.

15. Resolutie d.d. 5 november 2004, nr. CCP2004/1657M. Loonbelasting. Inkoop van pensioen in een eindloonregeling.

16. resolutie d.d. 28 maart 2006, nr. CCP2005-2742M.

